

JOAN RAMON ZABALLOS LA TALAIA

Lleida a Ravensbrück

*Fins ara s'ha
escrit relativament
poc sobre les
dones i els camps
de concentració
nazis*

FA UNS dies vaig estar a la presentació del llibre *Les sis de Ravensbrück* escrit per Míriam Roma García i amb pròleg d'Antonieta Jarne i Mòdol. L'obra està publicada per Pagès Editors i és producte d'un treball final de màster fet per la Míriam sota la direcció de l'historiador Joan Sagués. Des d'aquesta columna vull felicitar la Míriam i el Joan per dur a terme un treball tan necessari i imprescindible sobre un aspecte encara força desconegut com és el de les dones

aals camps de concentració del Tercer Reich. En aquest llibre seguirem la vida de sis dones nascudes a terres lleidatanes des de la seva sortida d'Espanya per culpa de la Guerra Civil fins a l'arribada al camp de concentració especial per a dones de Ravensbrück. El llibre està plantejat com un estudi amb perspectiva de gènere i, per tant, ens transmet aquesta visió femenina i feminista del drama que van viure aquestes dones i que difereix en diferents aspectes del que van viure els homes. Fins ara s'ha escrit relativament poc sobre les dones i els camps de concentració nazis i el que hi ha publicat tracta generalment sobre les *Aufseherin* (guardianes) dels

camps. Algunes força conegudes per la seva inhumanitat com Maria Mandl, cap de camp a Auschwitz i que va promoure allà Irma Grese, guardiana que després va estar a Ravensbrück i Bergen -Belsen, o Ilse Koch, que va inspirar el llibre *El lector* de B. Schlink. Les dos van ser jutjades i penjades després de la guerra. Elles van ser dos de les 3.500 dones de les SS-Gefolge que van treballar als camps. El llibre és molt curós amb dades i informació detallada de tots

els moviments d'aquestes sis dones fins a arribar al camp. Tot i que s'ha de tenir en compte que no ha estat gens fàcil poder aconseguir aquesta informació i que en molts casos no s'ha pogut parlar directament amb aquestes dones perquè ja havien traspassat. Poden saber més coses sobre la vida al camp amb l'obra sobre Néus Català, també internada a Ravensbrück, *Un cel de plom*, de Carme Martí. El treball de la Míriam treu de l'oblit i fa justícia a Lola Casadellà d'Alcoletge, la Generosa Cortina de Son, Felicitat Gasa de Pont de Suert, Conxita Grangé d'Espui, Maria Maranges de Prats i Sansor i Coloma Seró de l'Albagés.